

PTA

Programma van Toetsing en Afsluiting

5 HAVO

Schooljaar 2024-2025

Dit schoolexamen omvat de praktische invulling van de eindexamenperiode zoals die in de wet van het Uitvoeringsbesluit aan het bevoegd gezag van het Laurens Lyceum gedelegeerd is. Aldus vastgesteld voor het schooljaar 2023/2024.

September 2023

Namens het bevoegd gezag, met instemming van de medezeggenschapsraad,
directeur,

Drs. D. Middelhoek

Inhoudsopgave

1 Inleiding	1
2 Semesterindeling	2
Schoolexametoetsen (SE's)	3
4 Praktische opdrachten en practica	3
5 Handelingsdelen	3
6 Profielwerkstuk	4
7 Herkansingen	4
8 Rapportage	4
9 Het centraal examen	4
9a Tijdvakken centraal examen	4
9b Uitslagbepaling en diploma-uitreiking	5
9c Examennummer en aanmelding als examenleerling	5
9d Inzage centraal examens	6
10 Informatie per vak	7

1 Inleiding

In de vernieuwde tweede fase krijg je te maken met een formele regelgeving die te vinden is in het examenreglement en in de schoolexamenoverzichten. Het examenreglement en de schoolexamenoverzichten vormen één geheel. Hierin heeft de school vastgelegd hoe het eindexamen wordt ingericht.

Dit schoolexamenoverzicht is het derde deel van de handleiding die beschrijft hoe het Laurens Lyceum het schoolexamen heeft georganiseerd voor het komende jaar in 5 havo.

Ieder jaar krijg je een nieuw schoolexamenoverzicht zodat je precies op de hoogte bent van wat, en wanneer er geëxamineerd wordt. Ieder vak kan via schoolexametoetsen en soms praktische opdrachten, of via handelingsdelen de inhoud van de stof afvragen. Daarbij komt nog dat er vakken zijn met alléén een schoolexamen of met zowel een schoolexamen als een centraal examen. Vervolgens zijn er vakken die cijfers geven of een beoordeling in woorden. Met veel zaken zijn jullie al vertrouwd, maar nieuw is het centraal examen. Dit schoolexamenoverzicht bevat alle gegevens die je dit schooljaar nodig hebt, zodat je precies weet welke vakken wat doen.

Daarnaast krijg je te maken met de wijze waarop de school de vernieuwde tweede fase heeft ingericht. Je kreeg al te maken met onder andere studiewijzers, lesplanners, leesdossiers en kunstdossiers.

Het belangrijkste is toch het goed toepassen van de basisvaardigheden die nodig zijn om de vernieuwde tweede fase tot een succes te maken, te weten:

A PLANNEN

Dat is een vaardigheid die van doorslaggevende betekenis is om de werkdruk te spreiden. Als je te veel tijd en energie op het laatste moment gaat stoppen in wat je moet doen, dan loop je het risico dat je te weinig tijd neemt om het geleerde te verwerken.

B REGELMATIG WERKEN

Hetzelfde kan gezegd worden van regelmatig werken, want dat is de basis van succes. Ervaring leert dat leerlingen die het op kunnen brengen iedere dag te studeren, de minste moeite hebben. Het betekent gewoon iedere dag je schoolwerk doen.

C ZELFWERKZAAMHEID

Het is onvermijdelijk dat je dit schooljaar tijd hebt om zelf aan het werk te gaan omdat het anders onmogelijk is een rooster te maken. Maak daar gebruik van en ga werken op een van de leerplekken. Profiteer van die tijd om werk, dat toch gedaan moet worden, al vast te doen. Dat voorkomt dat je met de tong op de schoenen aan de finish verschijnt.

D ZELFVERANTWOORDELIJKHEID

Als je aangesproken wordt, verschuil je dan niet achter anderen door te zeggen dat niemand iets doet of dat toch niemand het begrijpt, maar neem zelf initiatief. Zorg er voor dat jouw huiswerk altijd in orde is en ga naar een docent toe om extra uitleg te vragen als jij iets niet begrijpt. Op deze manier word je gedeeltelijk zelf verantwoordelijk voor je studie.

E MOTIVATIE

Essentieel is dat je je niet laat afschrikken door alles wat op je afkomt en je met goede moed aan het werk gaat. Je mentoren zullen je daarbij helpen. Ze weten waar je op moet letten, welke valkuilen er zijn, maar ook welke oplossingen er voor problemen zijn.

De mentoren van **5 havo** wensen je een goed studiejaar toe.

September 2024

2 Semesterindeling

Het schooljaar in 5 havo is verdeeld in twee semesters. Het eerste semester is verdeeld in twee toetsperioden, het tweede semester bestaat uit één toetsperiode. Het eerste semester loopt van maandag 22 augustus tot en met vrijdag 31 januari. Het tweede semester loopt van maandag 3 februari tot en met vrijdag 18 april. Beide semesters krijgen een eigen rooster. Ook in deze roosters kunnen in de loop van het semester wijzigingen optreden. Houd daar rekening mee bij het maken van werkafspraken.

Schoolexamentoetsen (SE's)

Elke periode wordt afgesloten met een schoolexamen toetsweek. Ruim van tevoren worden de roosters van de schoolexamen toetsweek bekend gemaakt.

Schoolexamenweek 1 loopt van vrijdag 18 oktober tot en met vrijdag 25 oktober.
Schoolexamenweek 2 loopt van donderdag 9 januari tot en met dinsdag 21 januari.
Schoolexamenweek 3 loopt van donderdag 13 maart tot en met maandag 24 maart.
Ook horende in deze toetsperiode, maar afgenomen in de lessen in de week na schoolexamenweek 2, worden kijk- en luistervaardigheid getoetst voor de vakken: Frans, Duits en Engels.

4 Praktische opdrachten en practica

In ieder semester staat voor enkele vakken het maken van een praktische opdracht vermeld. De praktische opdrachten zullen gedeeltelijk in de lessen, maar ook gedeeltelijk in eigen studietijd gemaakt worden. Een aantal vakken laat praktische opdrachten gebaseerd op een practicum maken. In het hoofdstuk met informatie per vak is de periode vermeld waarbinnen de praktische opdrachten of de practica zullen plaatsvinden. De precieze inleverdatum wordt bij aanvang van elke opdracht vastgelegd. In het examenreglement staat beschreven welke consequenties er verbonden kunnen worden aan het niet of te laat inleveren van een praktische opdracht of een practicumverslag. Afwijken van de data kan alléén in bijzondere omstandigheden en met toestemming van de secretaris van de examencommissie.

5 Handelingsdelen

5a Vak

Gedurende het hele jaar zijn er handelingsdelen voor het vak lichamelijke opvoeding.

5b Organisatie handelingsdelen

Als de voortgang voor een handelingsdeel onvoldoende is, dan draagt de docent de leerling op om dit handelingsdeel op één of meer middagen op school in orde te maken. De betrokken docent stelt de secretaris van de examencommissie hiervan vooraf in kennis. De ouders ontvangen hierover een brief van de secretaris van de examencommissie. Blijft de voortgang van het handelingsdeel onvoldoende, dan besluit de directeur welke verdere maatregelen worden genomen. Is een handelingsdeel voor het begin van de laatste toetsweek niet 'voldoende' of 'goed' afgerond, dan gaat dat ten koste van één herkansing en heeft de leerling de tijd tot en met de dag waarop de herkansingen plaatsvinden om aan de voltooiing te werken. Leerlingen die op maandag 14 april één of meer handelingsdelen nog niet of onvoldoende afgerond hebben, kunnen geen diploma halen.

6 Profielwerkstuk

In 5 havo moet iedere leerling een profielwerkstuk gemaakt hebben. Het cijfer voor het profielwerkstuk telt mee bij de bepaling van de uitslag van het examen. Een profielwerkstuk is een grote praktische opdracht die betrekking heeft op één of meer vakken uit het gekozen vakkenpakket. Het profielwerkstuk start in 4 havo. In principe wordt het profielwerkstuk in tweetallen gemaakt. Iedere leerling valt onder de organisator profielwerkstukken, die zorgt voor de organisatorische begeleiding. De inhoudelijke begeleiding en de beoordeling geschiedt door de docenten van de vakken, die bij het profielwerkstuk betrokken zijn. Die docenten hoeven geen lesgevende docenten van de leerlingen te zijn. Iedere leerling die voor het profielwerkstuk een cijfer lager dan 3,5 haalt, moet het profielwerkstuk verbeteren. Dat gaat ten koste van één herkansing. De leerling heeft de tijd tot en met de laatste dag waarop de herkansingen van de laatste toetsweek plaatsvinden om aan de verbetering te werken.

7 Herkansingen

De herkansingen van schoolexamenweek 1 vinden plaats op dinsdag 26 november, de herkansingen van schoolexamenweek 2 vinden plaats op maandag 10 februari en de herkansingen van schoolexamenweek 3 vinden plaats op maandag 7 april.

8 Rapportage

Er worden geen tussentijdse rapportages gegeven. Alleen als alle cijfers definitief zijn vastgesteld, komt er een eindrapport.

Dinsdag 15 april Rapportage definitieve schoolexamencijfers.

9 Het centraal examen

9a Tijdvakken centraal examen

Het centraal examen kent drie tijdvakken.

EERSTE TIJDVAK

Het eerste tijdvak loopt van vrijdag 9 mei tot en met vrijdag 23 mei en vormt de afsluiting van het examenjaar.

In het eerste tijdvak zijn er voor de verschillende vakken examens volgens onderstaande tabel.

vrijdag 9 mei	13:30 - 16:30 uur	Natuurkunde
maandag 12 mei	09:00 - 11.30 uur 13:30 - 16:30 uur	Duits Geschiedenis
dinsdag 13 mei	13:30 - 16:30 uur	Frans

woensdag 14 mei	13:30 - 16:30 uur	Biologie
donderdag 15 mei	13:30 - 16:30 uur	Nederlands
vrijdag 16 mei	13:30 - 16:00 uur	Engels
maandag 19 mei	09:00 - 11:30 uur 13:30 - 16:30 uur	Tekenen Bedrijfseconomie
dinsdag 20 mei	13:30 - 16:30 uur	Wiskunde A, B
woensdag 21 mei	13:30 - 16:30 uur	Economie
donderdag 22 mei	13:30 - 16:30 uur	Aardrijkskunde
vrijdag 23 mei	13:30 - 16:30 uur	Scheikunde

TWEEDE TIJDVAK

In maart 2025 wordt bekendgemaakt op welke dagen en tijdstippen de centrale examens in het tweede tijdvak worden afgenomen.

Het tweede tijdvak loopt van dinsdag 17 juni tot en met dinsdag 24 juni en is bedoeld voor:

- leerlingen die door ziekte of een andere oorzaak een zitting van het eerste tijdvak gemist hebben.
- leerlingen die via een herexamen voor maximaal één vak trachten alsnog aan de exameneis te voldoen.
- leerlingen die hun inlotingskansen willen vergroten door voor maximaal één vak een hoger eindcijfer te bereiken.

DERDE TIJDVAK

Het derde tijdvak vindt plaats in augustus en is bedoeld voor leerlingen die hun centraal examen niet in het eerste of tweede tijdvak hebben kunnen afronden. De examens in dit tijdvak worden niet op school, maar centraal landelijk afgenomen.

9b Uitslagbepaling en diploma-uitreiking

De uitslag van het eerste tijdvak is op **donderdag 12 juni** bekend en de uitslag van het tweede tijdvak is op **dinsdag 1 juli** bekend. De gezamenlijke diploma-uitreiking is vastgesteld op **dinsdag 8 juli**.

9c Examenummer en aanmelding als examenleerling

Iedere leerling ontvangt voor de meivakantie een uniek examenummer. Dit nummer moet bij het centraal examen op het examenpapier vermeld worden. Iedere leerling moet als examenleerling aangemeld worden bij het ministerie. Daarbij moeten alle persoonlijke gegevens en de profielgegevens correct vermeld worden.

Daarom moet iedere leerling vóór **vrijdag 22 november 2024** op de administratie een kopie (voor- en achterkant) van het paspoort of identiteitsbewijs inleveren. Op

de achterzijde daarvan moet het profiel met het gekozen keuzevak ingevuld worden. Bij een foute vermelding doe je in het foute vak examen, dus controleer je gegevens! Leerlingen die voor 1 oktober 2024 de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, kunnen bij de secretaris van de examencommissie een schriftelijk verzoek indienen om alle gegevens over het examen alleen aan hen te adresseren.

9d Inzage centraal examens

Iedere kandidaat heeft de mogelijkheid het centraal examen van de vakken met een centraal examen in te zien op maandag 21 juli 2025 van 08:30 tot 09:30 uur.

Daarvoor moet er persoonlijk worden ingeschreven op vrijdag 18 juli 2024 van 10:00 tot 12:00 uur. Deze inzage kan niet leiden tot herziening van behaalde cijfers. De school zorgt voor het gemaakte cse examen, de leerling zorgt zelf voor de opgaven en het betreffende correctiemodel. Deze zijn te downloaden van het internet. De leerling mag bijgestaan worden door één persoon.

Mocht je voor de bepaling van je herexamen op vrijdag 13 juni je examenwerk willen inzien, dan kan de examendocent het werk opvragen bij de administratie. De leerling tekent het bijgeleverde formulier, waarmee akkoord gegaan wordt met de gestelde regels. Deze regels zijn:

- de inzage is bedoeld voor het vaststellen welke onderdelen verbetering behoeven, om een weloverwogen beslissing over je herexamen te nemen.
- Er vindt geen discussie plaats over de beoordeling.
- Er mogen geen foto's gemaakt worden.

10 Informatie per vak

Vak: Aardrijkskunde

Dome in	Sub-do mein	Onder- delen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE							
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5	SE6	SE7	
A	A1	1 lid 1,2,3	x	x	x							
	A2	2 lid 1,2,3	x		2		1				3	
B	B1	3 lid 1,2	x			1,2						
	B2	4 lid 1,2		x						x		
	B3	5 lid 1,2	x					Wereld				Brazilië
C	C1	6 lid 1,2	x			1						2
	C2	7 lid 1,2		x						x		
	C3	8 lid 1,2	x							1,2		
D	D1	9 lid 1,2		x								x
	D2	10 lid 1,2	x									1,2
E	E1	11 lid 1,2		x						2		
	E2	12 lid 1,2	x			1		2				
F	Oriëntatie en beroep											

Praktische opdracht:	SE1	4h
Onderwerp:	Deel 1: De klimaatclassificatie volgens Köppen Deel 2: Croquis opdracht: De grensregio Mexico - VS	
Eindtermen:	De kandidaat kan: - Geografische vragen herkennen en zelf formuleren. (A1 - lid 2) - Een geografisch onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren met gebruikmaking van de geografische werkwijzen en primaire data. (A2 - lid 2) - Geografische informatie selecteren, verwerken en weergeven. (A1 - lid 1) - Geografische werkwijzen toepassen bij het formuleren en beantwoorden van geografische vragen (A1 - lid 3)	
Uitvoering:	Deel 1: Uitwerken digitaal verslag waarbij gebruik wordt gemaakt van digitaal kaartmateriaal Deel 2: Uitvoeren schetskaart over de grensregio Mexico - VS + opnemen en inleveren videopresentatie.	
Tijdpad opdracht:	Nov/dec	
Inleverdatum opdracht:	Vrijdag 16 december via Google Classroom.	
Percentage van SE:	5%	
Herkansbaar:	Nee	
Toets:	SE2	4h
Stofaanduiding:	De wereld van 4 havo hoofdstuk 1 (Globalisering), hoofdstuk 2 (Aarde, klimaat en landschap), hoofdstuk 3 (Brazilië se deel)	
Eindtermen:	De kandidaat kan: - de situatie in een nader door school te kiezen gebied waar een of meer rijke landen en een of meer arme landen aan elkaar grenzen, beschrijven en analyseren. Het betreft: * economische, demografische en sociaal-culturele gebiedskenmerken en de relaties daartussen. (B1 - lid 1)	

Wijze van examinering:	* de (grensoverschrijdende) relaties tussen beide soorten landen en de gunstige en ongunstige effecten daarvan. (B1 - lid 2)	
Hulpmiddelen:	- voor een nader door de school te kiezen fysisch-geografische regio: spreidingspatronen van natuurlijke en landschappelijke verschijnselen beschrijven. (C1 - lid 1)	
Toetsduur:	- lokale en regionale vraagstukken beschrijven en analyseren en zich daarover een beargumenteerde mening vormen. (E2 - lid 1)	
Percentage van SE:	Schriftelijk toets	
Herkansbaar:	Grote Bosatlas 55e druk + Woordenboek Nederlands	
	120 min	
	10%	
	ja	
Praktische opdracht:	SE 3	4h
Onderwerp:	Onderzoek naar de waterveiligheid in de IJsseldelta	
Eindtermen:	De kandidaat kan:	
	- een geografisch onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren op basis van een geografische onderzoeksvraag en een gestructureerd plan van aanpak (A2 - lid 1).	
Uitvoering:	Schriftelijk verslag en mondelinge presentatie	
Tijdpad opdracht:	periode 4	
Inleverdatum opdracht:	Vrijdag 26 mei via Google Classroom.	
Percentage van SE:	5%	
Herkansbaar:	Nee	

Toets:	SE4	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:	De wereld van 5 havo hoofdstuk 1 (Wereld Globalisering) + veldwerk Ouddorp / herhaling leefomgeving (Wereld Van hoofdstuk 4 paragraaf 1 t/m 4)	
Eindtermen:	De kandidaat kan:	
	- aan de hand van een nader door de school te kiezen voorbeeld aangeven en beoordelen hoe mondialisering uitwerkt in een lokale context. Hij betreft hierbij:	
	* sociaal- en fysisch-geografische aspecten. (B3 - lid 1)	
	* actoren in de lokale context. (B3 - lid 2).	
	- zich een beargumenteerde mening vormen over: actuele vraagstukken van overstromingen en wateroverlast. (E2 - lid 2)	
	- Samenhangen en verschillen in de wereld (B2)	
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets	
Hulpmiddelen:	Grote Bosatlas 55e druk + Woordenboek Nederlands	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	20%	
Herkansbaar:	Ja	

Toets:	SE5	periode TW2 9 januari tot en met 21 januari
Stofaanduiding:		De wereld van 5 havo hoofdstuk 2 (Aarde endogene en exogene processen) + herhaling H4 paragraaf 5 en slo topografielijst
Eindtermen:		De kandidaat kan: - aan de hand van een nader door de school te kiezen voorbeeld aangeven en beoordelen hoe mondiale natuurruimtelijke processen uitwerken in een lokale context. Hij betreft hierbij: * fysisch- en sociaal-geografische aspecten; (C3 – lid 1) * actoren in de lokale context. (C3 – lid 2) - kan een beargumenteerde mening vormen over: actuele ruimtelijke en sociaal-economische aspecten van stedelijke gebieden in Nederland. (E1 – lid 2) - Geografische vragen herkennen en zelf formuleren. (A1 - lid 2) - Samenhangen en verschillen op aarde (C2)
Wijze van examinering:		Schriftelijke toets
Hulpmiddelen:		Kaartkatern + Woordenboek Nederlands
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		Ja
Praktische opdracht:	SE 6	dec tm mrt
Onderwerp:		Leerlingexpert
Eindtermen:		De kandidaat kan: - Een geografisch onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren: aansluitend op onderdelen van het examenprogramma. (A2 - lid 3)
Uitvoering:		Mondelinge presentatie eindexamenstof
Tijdpad opdracht:		1 december t/m 31 maart
Inleverdatum opdracht:		Verspreid over de periode per leerling verschillend.
Percentage van SE:		10%
Herkansbaar:		Nee
Toets:	SE 7	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		De wereld van 5 havo hoofdstuk 3 (Gebieden Brazilië) + Hoofdstuk 1 en 2 (hele boek)
Eindtermen:		De kandidaat kan: - Actuele vraagstukken in Brazilië beschrijven en analyseren. Het betreft: vraagstukken van landdegradatie. (D2 - lid 1) en conflicten die verband houden met de etnische en culturele diversiteit in het land. (D2 - lid 2) - Aan de hand van een nader door school te kiezen voorbeeld aangeven en beoordelen hoe mondialisering uitwerking in een lokale context. (B3) - relaties leggen tussen natuurlijke processen en landschappelijke verschijnselen. (C1 - lid 2) - ontwikkelingsland Gebiedskenmerken (D1)
Wijze van examinering:		Schriftelijke toets
Hulpmiddelen:		Kaartkatern + Woordenboek Nederlands
Toetsduur:		150 min
Percentage van SE:		30%
Herkansbaar:		Ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1= SE1 2022-2023, SE2 = SE2 2022-2023 en SE3 = SE3 2022-2023
SE 4, SE 5 en SE 7. Doubleurs kunnen vrijstelling vragen voor SE 6 (= SE 6
2023-2024) als ze vorig jaar hier een 7,0 of hoger voor hebben gehaald.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

Vanuit 5v: SE1 = SE3 5v 2023-2024, SE2 moet worden gemaakt en SE3 moet
gemaakt worden.

Met betrekking tot deze reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee
mogelijkheden:

- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H-cijfer in
Magister geregistreerd.
- Het maken van de 4H-SE's.

Formule: $SE = 5\% SE1 + 10\% SE2 + 5\% SE3 + 20\% SE4 + 20\% SE5 + 10\% SE6 + 30\% SE7$

Vak: Bedrijfseconomie

Domein	Sub-domein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
A	A1, A5, A6		x	x	x	x	x	x	x
B	B1		x	x	x		x		x
	B2		x	x		x	x		
	B3		x	x		x		x	
	B4		x	x		x		x	x
C	C1		x					x	
	C2			x				x	
D	D1		x					x	
	D2			x			x		x
E	E1		x			x		x	
	E2			x		x		x	
F	F1			x		x	x		x
	F2			x		x	x	x	x
G				x					x
H	Keuzeonderwerp		x		x	x			

Praktische opdracht: SE1	4h
Onderwerp:	Jouw financiële situatie
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden Domein B1 Persoonlijke financiële zelfredzaamheid (natuurlijk persoon) Domein H Keuzeonderwerpen
Uitvoering:	Verslag, individueel
Tijdspad opdracht:	november - december 2023
Inleverdatum opdracht:	vrijdag 1 december 2023
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee
Praktische opdracht: SE2	4h
Onderwerp:	Ondernemerschap
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden Domein B Van persoon naar rechtspersoon (m.u.v. B1) Domein E Marketing Domein F Financieel Beheer Domein H Keuzeonderwerpen: Eigen gekozen onderneming
Uitvoering:	Vlog of Podcast in tweetallen
Tijdspad opdracht:	januari - maart 2024
Inleverdatum opdracht:	vrijdag 1 maart 2024
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee

Toets:	SE3	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:	4H boek: H1 Geldzaken (1.1 Ontvangsten en uitgaven, 1.2 Consumptief krediet, 1.3 Hypotheken) 5H boek; H3 Eenmanszaak (3.1 t/m 3.4)	
Eindtermen:	<i>Geldzaken:</i> Domein B1 Persoonlijke financiële zelfredzaamheid (in context van een natuurlijk persoon vs een rechtspersoon) <i>Eenmanszaak:</i> Domein B2 De oprichting van een eenmanszaak Domein D2 Financieren Domein F1 Vastleggen financiële en niet-financiële informatie Domein F2 Kosten- en winst vraagstukken (in context van een Eenmanszaak)	
Wijze van examinering:	Schriftelijk, open vragen	
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE4	periode TW2 9 januari tot en met 21 januari
Stofaanduiding:	4H boek: H2 Ondernemerschap (2.1 t/m 2.3) 5H boek: H4 De besloten vennootschap (4.1 t/m 4.4)	
Eindtermen:	<i>Besloten vennootschap:</i> Domein C Interne organisatie en Personeelsbeleid Domein D1 Investeren, Domein F2 Kosten- en winst vraagstukken (in context van een besloten vennootschap) <i>Ondernemerschap:</i> Domein B2 De oprichting van de eenmanszaak, Domein B3 Van eenmanszaak naar rechtspersoon, Domein B4 Perspectief op de organisatie, Domein E Marketing (in context van het oprichten van een bedrijf)	
Wijze van examinering:	Schriftelijk, open vragen	
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:	150 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	Ja	

Toets:	SE5	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		4H boek: H1 Geldzaken (1.4 Sparen en beleggen, 1.5 Trouwen en scheiden) 5H boek: H5 De naamloze vennootschap (5.1 t/m 5.3)
Eindtermen:		<i>Geldzaken:</i> Domein B1 Persoonlijke financiële zelfredzaamheid (in context van een natuurlijk persoon en naamloze vennootschap/ beleggen) <i>Naamloze Vennootschap:</i> Domein B4 Perspectief op de organisatie Domein D2 Financiering Domein F Financieel beheer (in context van naamloze vennootschap), Domein G Verslaggeving
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		30%
Herkansbaar:		Ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE1 2023-2024 en SE2 = SE2 2023-2024.

SE3 t/m SE5 zijn aangepast door het vernieuwde examenprogramma 2025 en dienen opnieuw te worden gemaakt.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

van 5V: SE1 = 4V 2022-2023 kolom 281, SE2 = SE2 5v 2023-2024

van 6V: SE1 = 4V 2021-2022 kolom 282, SE2 = SE2 6v 2023-2024

Met betrekking tot de reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van de 4H SE's.

Formule: SE = 5% SE1 + 5% SE2 + 30% SE3 + 30% SE4 + 30% SE5

Vak: Biologie 5 Havo

Do- me-in	Sub-do me-in	Onder- delen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE					
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5	SE6
A	A1-16	1-16	x	x	x	x	x	x	x	x
B	B1-B2	17-18	B1	B2				B1	B2	
	B3	19 (B3.1 t/m B3.6)		x					B3.1 (transp ort), B3.2,B 3.6	B3.1 (rest), B3.3, B3.4 B3.5
	B4-B8	20-24	B6,7	B4,5,8			B7 deel oog	B8	B5	B4,6 B7 (deel rest)
C	C1-C3	25	C2,3	C1		C2		C1,3		
D	D1-D4	28-31	D1,2,3	D4	D2	D3		D1,4		
E	E1-E4	32-35	E1,2,3	E4		E2,3		x		
F	F1-F3	36-38	F3	F1,2				x		

Eindtermen: Domein A (vaardigheden) wordt nergens expliciet genoemd, maar komt overal terug.

Praktische opdracht: SE1 4H	
Onderwerp:	Gedragsonderzoek
Eindtermen:	A (deel), D2
Uitvoering:	Groepsopdracht (3 tot 4) personen): gedragsonderzoek en verslag
Tijdpad opdracht:	Semester 1 (augustus-september)
Inleverdatum opdracht:	Einde van de les na Blijdorp in week 37
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee
Praktische opdracht: SE2 4H	
Onderwerp:	Voortplanting en ethiek
Eindtermen:	C2; D3; E2; E3
Uitvoering:	Individuele opdracht: documentatiemap+betooog
Tijdpad opdracht:	1 nov- 30 nov
Inleverdatum opdracht:	30 nov
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee
Praktische opdracht: SE3 4H	
Onderwerp:	Waarnemen
Eindtermen:	B7 (deel oog)
Uitvoering:	Tweetallen presentatie
Tijdpad opdracht:	1 maart – 27 maart
Inleverdatum opdracht:	Woensdag 27 maart
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee

Toets: SE4	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:	Nectar H2 + 4.2 Meiose + H7 Soorten en populaties + H8 Ecologie + H9 Erfelijkheid + H10 evolutie + 5.4 + 5.5 plant
Eindtermen:	B1; C1; D1; E1; E2; E3; E4; F1; F2; F3; B8; C3; D4.
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets: open vragen en gesloten vragen
Hulpmiddelen:	Niet-grafische rekenmachine, Binas 7 ^e editie, Ned. woordenboek
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja
Toets: SE5	periode TW2 9 januari tot en met 21 januari
Stofaanduiding:	H11 Transport, H12 Gezondheid, H3.1 + 3.3, 5.1 - 5.3 Energie
Eindtermen:	B2; B3.1(deel transport); B3.2, B3.6; B5
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets: open vragen en gesloten vragen
Hulpmiddelen:	Niet-grafische rekenmachine, BiB2 Binas 7 ^e editie, Ned. woordenboek
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	ja
Toets: SE6	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	H13 Gaswisseling en uitscheiding Voeding en vertering, H14 Reageren (zonder 14.2 oog), H3 (deel onderzoek), H6 Voeding en vertering, 4.3 Hormonen
Eindtermen:	B3.1 (deel ademhaling, voedselverwerking en uitscheiding); B3.3; B3.4; B3.5; B4; B6; B7.
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets: open vragen en gesloten vragen
Hulpmiddelen:	Niet-grafische rekenmachine, Binas 7 ^e editie, Ned. woordenboek
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	ja

Formule: SE = 5% SE1 + 5% SE2 + 5% SE3 + 25% SE4 + 30% SE5 + 30% SE6

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE3 2023-2024, SE2 = SE1 2023-2024, SE3 = SE2 2023-2024.

SE4= SE 6 2023-2024, SE5=SE4 2023-2024, SE6=SE5 2023-2024.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

Vanuit 5v: SE1 = SE2 5V 2023-2024, SE2 = SE1 5V 2023-2024 en SE3 = SE3 5V 2023-2024

Vanuit 6v: SE1 = SE 1 6vwo 2023-2024, SE2= so voortplanting 4V 2021-2022 (kolom 271), SE3 = SE2 6v 2023-2024

Met betrekking tot deze reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van het 4H SE.

Vak: Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV)

CKV is afgerond in 4 havo.

Schoolexamencijfer: $SE = 15\% SE1 + 20\% SE2 + 25\% SE3 + 30\% SE4 + 10\% SE5$

Bijzonderheden: geen centraal examen
Voor de bepaling van de uitslag van het examen worden de op een geheel getal afgeronde schoolexamencijfers voor het profielwerkstuk, Maatschappijleer en het vak Culturele kunstzinnige vorming gemiddeld tot één combinatiecijfer.

Vak: Duits 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE			
					SE1	SE2	SE3	SE4
A		1		x				x
B		2	x				x	
C	C1	3	x			x		
	C2	4	x			x		
D	D1	5	x		x			
	D2	6	x		x			
E	E1	7	x		x			
F	Oriëntatie en beroep							

Toets:	SE1	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:	Spreekvaardigheid: onderdeel gespreksvaardigheid en spreekvaardigheid. <ul style="list-style-type: none"> De leerling bereidt een gesprek over een artikel voor De leerling discussieert over een thema De leerling wordt beoordeeld op: grammatica, uitspraak, boodschap en idioom. 	
Eindtermen:	Domein C	
Wijze van examinering:	Mondeling per tweetal. Per uitzondering in drietallen of alleen.	
Hulpmiddelen:	Mindmap/Aantekening met maximaal 25 kernwoorden.	
Toetsduur:	15 minuten per duo. (15 min van tevoren aanwezig)	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE2	periode TW2 9 januari tot en met 21 januari
Stofaanduiding:	Schrijfvaardigheid: De leerling schrijft: <ul style="list-style-type: none"> een informele brief een formele brief een forumbijdrage, waarin hij/zij zijn/haar mening over een gelezen boek/lit. werk(en) (bepaald door docent) uiteenzet. 	
Eindtermen:	Domein D	
Wijze van examinering:	Digitaal	
Hulpmiddelen:	Woordenboek Nederlands – Duits, Naamvallenkaart (van school)	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE3	Week 20 op basis van adviesdatum CITO (27 januari)
Stofaanduiding:	Kijk- en Luistervaardigheid	
Eindtermen:	Domein A, Domein B	
Wijze van examinering:	CITO Kijk- en Luistertoets digitaal via Woots	
Hulpmiddelen:	Geen	
Toetsduur:	Ca. 60 minuten (afhankelijk van CITO)	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	ja	

Toets:	SE4 periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	Deel 1: Neue Kontakte - Lesen: Nachschlageteil 1, 2 (D-N blz. 103 - 104) Deel 2: Leesvaardigheid
Eindtermen:	Domein A
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Deel 1: geen, deel 2: Woordenboek Duits-Nederlands
Toetsduur:	150 minuten (deel 1: 10 minuten, deel 2: 140 minuten)
Percentage van SE:	25% (Deel 1: 10% van het cijfer, Deel 2: 90% van het cijfer)
Herkansbaar:	ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: De cijfers komen te vervallen.

Voor afstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen: geen

Formule: SE = 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3 + 25% SE4

Vak: Economie 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
A	A1-5		x	x	x	x	x	x	x
B			x				x		
C			x				x	x	
D	D1-D8			x		x			x
	D9			x				x	x
E	E1			x			x		
	E2								x
	E3							x	x
F	F1-F3			x	x		x		
G	G1-G3			x			x		
H	H1-H3			x			x	x	x
	H4			x				x	x
I	I1			x			x		x
	I2			x					x
J			x		x	x			
K		Min. 2	x		x	x			

Praktische opdracht: SE1	4h 2023-2024
Onderwerp:	Speltheorie
Eindtermen:	Domein F Samenwerken en onderhandelen, domein J Onderzoek en experiment, domein K Keuzeonderwerpen
Uitvoering:	Verslag, individueel (portfolio in 2 delen)
Tijdspad opdracht:	Februari t/m maart 2024
Inleverdatum opdracht:	Deel 1: 14 februari en deel 2: 1 maart 2024
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee
Praktische opdracht: SE2	4h 2023-2024
Onderwerp:	Marktanalyse
Eindtermen:	Domein D Markt, domein J Onderzoek en experiment, domein K Keuzeonderwerpen
Uitvoering:	Verslag, tweetallen
Tijdspad opdracht:	April t/m mei 2024
Inleverdatum opdracht:	Vrijdag 24 mei 2024
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee

Toets:	SE3	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:	Cumulus 4havo: H1 Geldzaken, H2.1 BBP, H2.2 Belastingen H3.1 Speltheorie	
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden Domein B Schaarste Domein C Ruil Domein E1 Gezinnen ruilen over de tijd Domein F Samenwerken en onderhandelen Domein G Risico en informatie Domein H Welvaart en groei (m.u.v. H4 Arbeidsmarkt en werkloosheid), <i>context van BBP</i> Domein I1 Conjunctuur en conjuncturele verschijnselen, <i>context van BBP</i>	
Wijze van examinering:	Schriftelijk; open en meerkeuze vragen	
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE4	periode TW2 9 januari tot en met 21 januari
Stofaanduiding:	Cumulus 4havo: H2.3 Ongelijkheid, H2.4 Internationale handel Cumulus 5havo: H5.1 t/m 5.3 Arbeid	
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden Domein C Ruil, <i>context van Internationale handel</i> D9 Arbeidsmarkt E3 Pensioenen, <i>context van Arbeid</i> H Welvaart en groei, <i>context van Arbeid</i>	
Wijze van examinering:	Schriftelijk; open en meerkeuze vragen	
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE5	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	Cumulus 5 havo: H4 Markt H5 Arbeid (grafisch, informatiebronnen) H6 Crisis	
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden (domein D9, E3 en H4) Domein D Markt Domein E2 De overheid ruilt over de tijd Domein H Welvaart en groei, <i>context van Crisis</i> Domein I Goede tijden, slechte tijden, <i>context van Crisis</i>	
Wijze van examinering:	Schriftelijk; open en meerkeuze vragen	
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:	150 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	ja	

Formule: $SE = 5\% SE1 + 5\% SE2 + 30\% SE3 + 30\% SE4 + 30\% SE5$

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE1 2023-2024, SE2 = SE2 2023-2024.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

Van 5V: SE1 2023-2024 = SE2 5H 2024-2025, SE1 moet nog gemaakt worden.

Van 6V: Alle SE's dienen nieuw te worden gemaakt.

Met betrekking tot de reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het opnieuw maken van het 4H SE.

Vak: Engels 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
A		1		x		x			
B		2	x					x	
C	C1	3	x						x
	C2	4	x						x
D	D1	5	x		x		x		
	D2	6	x		x		x		
E	E1	7	x				x		
F	Oriëntatie en beroep								

Toets:	SE1	periode
Stofaanduiding:		Schrijfvaardigheid: Article Leerlingen krijgen een krantenartikel op de toets. Hierop schrijven zij een reactie met hun mening.
Eindtermen:		Domein D/Eindtermen 5 en 6
Wijze van examinering:		schriftelijk (digitaal)
Hulpmiddelen:		Woordenboeken: Engels-Nederlands, Nederlands-Engels
Toetsduur:		90 min
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		ja

Toets:	SE2	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:		Leesvaardigheid bestaande uit Cito archief teksten op eindexamenniveau.
Eindtermen:		Domein A / Eindterm 1
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Woordenboek Engels – Nederlands en Nederlands - Engels
Toetsduur:		150 min
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		ja

Toets:	SE3	periode TW2 9 januari tot en met 21 januari
Stofaanduiding:		Literatuur. Faustus Reflective Essay
Eindtermen:		Domeinen E1, D1 en D2
Wijze van examinering:		Schriftelijk (digitaal)
Hulpmiddelen:		Woordenboek Engels-Nederlands, Nederlands-Engels
Toetsduur:		90 min
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		ja

Toets:	SE4	23 januari 2025 (ovb)
Stofaanduiding:		Luistervaardigheid Cito Kijk- en Luistertoets
Eindtermen:		Domein B / Eindterm 2
Wijze van examinering:		Cito luistertoets
Hulpmiddelen:		geen
Toetsduur:		60 min
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		nee

Toets:	SE5	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		Spreekvaardigheid aan de hand van 2 gelezen artikelen uit Alquin Magazine met een discussie en presentatie. 2 Boeken worden besproken.
Eindtermen:		Domeinen C / Eindtermen 3 en 4/ Domein E1
Wijze van examinering:		Mondeling individueel. Leerling geeft presentatie over 1 artikel uit Alquin magazine. Leerling voert discussie met docent over 2 of 3 artikelen.
Hulpmiddelen:		Alquin magazine en presentatie op laptop.
Toetsduur:		20 min
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		nee

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE2 = SE1 (2023-2024), SE3 is nieuw, SE4 = SE3 (2023-2024), SE5 is nieuw.
SE1 moet nog gemaakt worden.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

vanuit 5V: SE1 moet alsnog gemaakt worden.

Formule: SE = 20% SE1 + 20% SE2 + 20% SE3 + 20% SE4 + 20% SE5

Vak: Frans 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE			
					SE1	SE2	SE3	SE4
A		1		x				
B		2	x				x	
C	C1	3	x		x			
	C2	4	x		x			
D	D1	5	x					x
	D2	6	x					x
E	E1	7	x			x		
F	Oriëntatie en beroep							

Toets:	SE1	4h
Stofaanduiding:	Literatuur. - Grandes Lignes: pg 26 - 29, 34 – 36, 73 – 75, 152 t/m 160 en Baudelaire, Guy de Maupassant, 'La Parure' Les Fleurs du Mal 'L'Albatros', 'Enivrez-vous' en CJ Rouget de l'Isle 'La Marseillaise" en Hergé, 'Tintin au Congo'. - Aantekeningen, hand-outs, powerpoints en audiovisueel materiaal van de docent	
Eindtermen:	Domein E/subdomein E1 De kandidaat kan beargumenteerd verslag uitbrengen van zijn leeservaringen met ten minste drie literaire werken. Een overzicht kunnen geven van de belangrijkste literaire stromingen sinds de middeleeuwen en hierin de belangrijkste auteurs en werken kunnen benoemen en samenvatten.	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	De gelezen teksten + woordenboek FA-NE	
Toetsduur:	90 min	
Percentage van SE:	15%	
Herkansbaar:	ja	

Toets:	SE2	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:	Deel 1: <i>Référence</i> , Phrases-clés & Voca thématique (Ne-Fa): Famille en vrienden (2) + Je huis en je buurt (3), p. 93. School en opleiding (5), p. 94, Sporten en hobby's (6), p. 95, Een afspraak maken (11), p. 98, Een voorwerp omschrijven (13), p. 99, Een persoon beschrijven (14), p. 100, Aan de telefoon (24) + Iemand aanspreken en bedanken (25), p. 103; Phrases-clés p. 166 t/m 174, GL B, HAVO 3 Deel 2: spreekvaardigheid 1. uitspraak (je leest een verhaal voor) 2. presentatie (je stelt jezelf voor en vertelt over de toekomst) 3. je beschrijft een voorwerp 4. inlichtingen vragen en onvoorziene situaties / improvisatie Alle behandelde theorie en exercices PARLER Grandes Lignes 5H A + B, aantekeningen + hand-outs docent	

Eindtermen:	Domein C Ik kan uitingen op een simpele manier aan elkaar verbinden, zodat ik ervaringen en gebeurtenissen, mijn dromen, verwachtingen en ambities kan beschrijven. Ik kan in het kort redenen en verklaringen geven voor mijn meningen en plannen. Ik kan een verhaal vertellen, of de plot van een boek of film weergeven en mijn reacties beschrijven (ERK B1)
Wijze van examinering:	Deel 1: mondeling Deel 2: mondeling in duo's.
Hulpmiddelen:	Deel 1: geen. Deel 2: steekwoordenlijst 25 woorden N-F bij persoonlijke presentatie.
Toetsduur:	Deel 1: 10 min Deel 2: 25 min per mondeling. Dus totaal 35 min
Percentage van SE:	30% Dit cijfer bestaat voor 1/5 uit deel 1 (kennistoets) en voor 4/5 uit deel 2 (gespreksvaardigheden)
Herkansbaar:	Ja (op afspraak na verloop van minimaal 6 weken)
Toets:	SE3 24 januari (o.v.b.)
Stofaanduiding:	Deel 1: Kijk en Luistervaardigheid -kunnen begrijpen van Frans gesproken berichten (niveau B1) Deel 2: – examenidoom havo (Fa-Ne), +/- 900 woorden
Eindtermen:	Domein B Ik kan de hoofdpunten begrijpen wanneer in duidelijk uitgesproken standaardtaal wordt gesproken over vertrouwde zaken die ik regelmatig tegenkom op mijn werk, school, vrije tijd enz. Ik kan de hoofdpunten van veel radio- of tv-programma's over actuele zaken of over onderwerpen van persoonlijk of beroepsmatig belang begrijpen, wanneer er betrekkelijk langzaam en duidelijk gesproken wordt. (ERK B1)
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	geen
Toetsduur:	Deel 1: Ongeveer 2 x 25 min Deel 2: 20 min
Percentage van SE:	30% Dit cijfer bestaat voor 1/5 uit deel 2 (kennistoets) en voor 4/5 uit deel 1 (luistervaardigheid)
Herkansbaar:	nee
Toets:	SE4 periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	Examenidoom havo (Ne-Fa), +/- 550 woorden Deel 2: schrijfvaardigheid -geschreven en gecorrigeerde schrijfoopdrachten uit Grandes Lignes 5 HAVO - aantekeningen + hand-outs docent
Eindtermen:	Subdomeinen D1, D2 Ik kan korte, eenvoudige notities en boodschappen opschrijven. Ik kan een zeer eenvoudige persoonlijke brief schrijven, bijvoorbeeld om iemand voor iets te bedanken. (ERK A2) Leerlingen schrijven een formele én een informele brief waarin geleerde kennis wordt getoetst
Wijze van examinering:	Deel 1: schriftelijk. Deel 2: digitaal

Hulpmiddelen:	Deel 1: geen. Deel 2: woordenboek N-F en F-N / spellingscontrole Frans
Toetsduur:	Deel 1: 20 min. Deel 2: 100 min. Dus totaal 120 min.
Percentage van SE:	25% Dit cijfer bestaat voor 1/5 uit deel 1 (kennistoets) en voor 4/5 uit deel 2 (schrijfvaardigheid)
Herkansbaar:	ja

Formule: $SE = 15\% SE1 + 30\% SE2 + 30\% SE3 + 25\% SE4$

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

De toetsen SE1 t/m SE4 zijn onveranderd.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE1 5Vwo (2023-2024)

Vak: Geschiedenis 5 Havo

Do mei n	Subd omei n	Onder delen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE			
					SE1	SE2	SE3	SE4
A	A1 – A5	1 - 5	x	TV 5-10	TV 1- 4	TV 5- 8	TV9,10(-49)	TV10 (49)
	A6, A7	6, 7	x	TV 5-10		TV 5- 8	TV9,10(-49)	TV10 (49)
B		8	TV 1- 4	TV 5-10	TV 1- 4	TV 5- 8	TV9,10(-49)	TV10 (49)
C		9	2 thema' s		Thema 1			Thema 2
D		10	x					TV10 (49)
E	Oriëntatie op studie en beroep							

Praktische opdracht: SE1 4h	
Onderwerp:	Praktische Opdracht Steden (oriëntatiekennis tijdvak 1 t/m 4 + vaardigheden)
Eindtermen:	Domein A1 t/m A5, B en C tijdvak 1 t/m 4.
Uitvoering:	Presentatie in twee- of drietallen
Tijdpad opdracht:	Week 35 opstarten
Inleverdatum opdracht:	Week 37, vrijdag 15 september inleveren.
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Nee

Toets: SE2 periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober	
Stofaanduiding:	HC Britse Rijk, Oriëntatiekennis H3 t/m 7 en kenmerkende aspecten
Eindtermen:	Domeinen A en B tijdvak 5 t/m 8
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Woordenboek en markeerstift
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	ja

Toets: SE3 periode TW2 9 januari tot en met 21 januari	
Stofaanduiding:	HC Duitsland, Oriëntatiekennis H8 t/m 11 en kenmerkende aspecten
Eindtermen:	Domeinen A en B tijdvak 9 en 10 (behalve onderdeel 49)
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Woordenboek en markeerstift
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	ja

Toets:	SE4	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		HC Nederland, Oriëntatiekennis H12 en kenmerkende aspecten, historische begrippen en vaardigheden voor het CE.
Eindtermen:		Domeinen A,C thema 2, D en B tijdvak 10 onderdeel 49
Wijze van examinering:		Schriftelijk
Hulpmiddelen:		Woordenboek en markeerstift
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		30%
Herkansbaar:		ja

Formule: SE = 10% SE1 + 30% SE2 + 30% SE3 + 30% SE4

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 t/m SE4 zijn onveranderd.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 moet alsnog worden gemaakt.

Vak; Lichamelijke Opvoeding

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

- Domein A Vaardigheden
- Domein B Bewegen
- Domein C Bewegen en regelen
- Domein D Bewegen en gezondheid
- Domein E Bewegen en samenleving.

Het schoolexamen heeft betrekking op de domeinen A tot en met E, (met dien verstande dat de eindtermen uit de domeinen A en C, D en E in grote mate in samenhang met domein B aan de orde komen).

Domein	Moet in SE	CE	Komt voor in SE						Havo 5	
			SE 1	SE 2						
A; vaardigheden	x	n.v.t							x	x
B; bewegen	x	n.v.t								
C; bewegen en regelen	x	n.v.t								
D; bewegen en gezondheid	x	n.v.t							x	x
E; bewegen en samenleving	x	n.v.t							x	x
Onderdelen naar keuze		n.v.t								

Handelingsdeel:	SE1	semester 1 klas 5
Onderwerp:	Participatie sportoriëntatie p1 & p2	
Eindtermen:	A, D, E	
Uitvoering:	Op een actieve wijze deelnemen aan het sportoriëntatie programma les 1 t/m 6	
Beoordeling	o,v,g	
Tijdpad opdracht:	semester 1 (augustus-september-oktober)	
Percentage van SE:	50%	
Herkansbaar:	ja, a.d.h.v. inhaalles en/of schriftelijke opdracht	

Handelingsdeel:	SE2	semester 1 klas 5
Onderwerp:	Participatie sportoriëntatie p3 & p4	
Eindtermen:	A, D, E	
Uitvoering:	Op een actieve wijze deelnemen aan het sportoriëntatie programma les 7 t/m 12	
Beoordeling	o,v,g	
Tijdpad opdracht:	Semester 1 (november-december-januari)	
Percentage van SE:	50%	
Herkansbaar:	ja, a.d.h.v. inhaalles en/of schriftelijke opdracht	

In het examenjaar richten de leerlingen zich op het maken van keuzes binnen de

huidige bewegingscultuur met als doelen: oriëntatie, verbreding en verdieping.

Er wordt beoordeeld na les 6 en les 12 van het keuzeprogramma. De leerlingen zullen beoordeeld worden met een onvoldoende, voldoende of goed. De onderstaande eisen worden na les 6 en 12 van het keuzeprogramma gecontroleerd:

- Leerling is maximaal één les van de eerste 6 lessen van het keuzeprogramma afwezig.
- Leerling is maximaal één les van de tweede 6 lessen van het keuzeprogramma afwezig.
- Leerling heeft alle lessen zijn/haar kleding/schoenen/uitrusting op orde.
- Leerling neemt alle lessen actief deel.

n.b. als hierboven over afwezigheid wordt gesproken dan gaat het over geoorloofde afwezigheid.

Reden voor een onvoldoende. Is **één** van onderstaande vier punten aan de orde, dan zal er een onvoldoende worden gegeven.

- Leerling is afwezig geweest zonder een geldige reden (spijbelen/ongoorloofd absent)
- Leerling is meer dan één les van de eerste 6 of de tweede 6 lessen afwezig geweest.
- Leerling had zijn kleding niet op orde.
- Leerling deed niet redelijkerwijs actief mee in de les.

Redenen voor een voldoende:

- Leerling is maximaal één les van de eerste 6 of de tweede 6 lessen afwezig geweest.
- Leerling heeft zijn/haar kleding elke les op orde.
- Leerling heeft aan alle lessen actief deelgenomen.

Redenen voor een goed:

- Leerling voldoet aan bovenstaande eisen van een voldoende.
- Leerling neemt daarnaast zeer actief deel en coacht andere leerlingen in de les.
- Leerling heeft regelmatig een ondersteunende en initiatiefnemende houding binnen de les, ook als daar niet expliciet naar gevraagd wordt.

Geoorloofde reden absentie:

- Andere schoolactiviteit met goedkeuring van een teamleider.
- Ziekmelding, vooraf aan de les, door ouders gemaïld naar absenten@laurenslyceum.nl.
- Bijzonder verlof met goedkeuring van een teamleider.

Bij een andere reden van afwezigheid zal de examencommissie beslissen of de absentie wel of niet meetelt in de beoordeling.

Ook bij een blessure kun je participeren. Ben je meer dan drie lessen geblesseerd, dan ontvang je een vervangende opdracht. Deze moet ter compensatie van de gemiste lestijd met een voldoende worden beoordeeld.

Zowel na de eerste 6 lessen als na de tweede 6 lessen moet de beoordeling voldoende zijn. Na 6 en na 12 lessen heb je de kans om één les in te halen. Voldoe je na de inhaalles niet aan de eis, dan ontvang je een vervangende opdracht. Die opdracht dient met een voldoende beoordeeld te worden voor vrijdag 26 januari. Is

deze opdracht op dit moment niet met een voldoende beoordeeld, dan dien je hier een herkansing voor te gebruiken.

Vak: Maatschappijleer

Maatschappijleer is afgerond in 4 havo.

Schoolexamencijfer: $SE = 25\% SE1 + 25\% SE2 + 25\% SE3 + 25\% SE4$

Bijzonderheden: geen centraal examen

Voor de bepaling van de uitslag van het examen worden de op een geheel getal afgeronde schoolexamencijfers voor het profielwerkstuk, Culturele kunstzinnige vorming en het vak Maatschappijleer gemiddeld tot één combinatiecijfer.

Vak: Natuurkunde 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE						
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5	SE6	SE7
A	A1-15	1 t/m 15	x	x	x	x	x	x	x	x	x
B	B1-B2	16 -17		x					B1	B2	
	B3	18	*			x					
C	C1-C2	19-20		x							x
D	D1-D2	21	D2	D1					x		
E	E1	23		x						x	
	E2	24	*								
F		25	*								
G	G1	26		x		x					
	G2	27	*				x				
H		28		x							
I	I1-I3	29-31	x		I1	I2		I3			

* Minimaal 2 van deze 4 domeinen moeten voorkomen in het SE

Eindtermen: Domein A (vaardigheden) wordt nergens expliciet genoemd, maar komt overal terug.

Praktische opdracht:	SE1	4h
Onderwerp:	JSTrack: Het vastleggen van een beweging en hier een verslag over inleveren.	
Eindtermen:	Domeinen: I1 (Experiment)	
Uitvoering:	praktisch, verslag inleveren in classroom: zie opdracht en nakijkmodel	
Tijdspad opdracht:	Experiment wordt uitgevoerd in de 1e les van week 38, gedurende de hele lestijd.	
Inleverdatum opdracht:	Verslag inleveren uiterlijk 7 dagen na uitvoering van het experiment, dus de eerste les van week 39.	
Percentage van SE:	3%	
Herkansbaar:	Nee	
Toets:	SE2	4h
Stofaanduiding:	Optica (breking - stencils), Elektriciteit (H2), Model en werkelijkheid bij verbanden bij elektriciteit (H2 en H1.5)	
Eindtermen:	Domeinen: B3 (keuzedomein Optica), G1 (Gebruik van elektriciteit), I2 (Modelstudie), A - Wiskundige verbanden	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	BINAS 6e editie, niet-grafische rekenmachine	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	10%	
Herkansbaar:	ja	

Praktische opdracht:	SE3	4h
Onderwerp:	Automatisering met Arduino	
Eindtermen:	Domein G2 (keuzedomein Technische automatisering)	
Uitvoering:	praktisch, deel- en eindopdrachten maken in de les en deze inleveren in de les.	
Tijdspad opdracht:	Start in 1e les na toetsweek in week 3 (eventueel 4). De opdracht duurt 3 lessen en er wordt alleen aan de opdracht gewerkt in de les. De opdrachten worden aan het einde van elke les weer ingeleverd.	
Inleverdatum opdracht:	Aan het einde van de derde les na de start van deze opdracht.	
Percentage van SE:	4%	
Herkansbaar:	Nee	

Praktische opdracht:	SE4	4h
Onderwerp:	Ontwerp: Het maken van een ontwerp	
Eindtermen:	Domein I3 (Ontwerp)	
Uitvoering:	praktisch, deelopdrachten en ontwerp inleveren via de classroom	
Tijdspad opdracht:	De opdracht begint de eerste les na de toetsweek in week 22 en wordt in uiterlijk 3 weken afgerond, na deze eerste les.	
Inleverdatum opdracht:	Binnen uiterlijk 3 weken na de start van de opdracht	
Percentage van SE:	3%	
Herkansbaar:	Nee	

Toets:	SE5	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:	Stoffen en materialen (H7), Golven (H9), Trillingen (H4.1 t/m 4.3).	
Eindtermen:	Domeinen: B1 (Informatieoverdracht), D1 (Eigenschappen van stoffen en materialen, D2 (Functionele materialen)	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	BINAS 6e editie, niet-grafische rekenmachine	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE6	periode TW2 9 januari tot en met 21 januari
Stofaanduiding:	Medische beeldvorming (H10), Zonnestelsel en heeal (H11), Cirkelbeweging (H4.4), Straling (H5).	
Eindtermen:	Domeinen: E1 (Zonnestelsel en heeal), B2 (Medische beeldvorming)	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	BINAS 6e editie, niet-grafische rekenmachine	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	ja	

Toets:	SE7	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		Beweging in beeld (H1), Arbeid en energie (H6), Elektrische energie (H2.5), Krachten (H3), Krachten in evenwicht (H8).
Eindtermen:		Domeinen: C1 (Kracht en beweging), C2 (Energieomzettingen)
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		BINAS 6e editie, niet-grafische rekenmachine
Toetsduur:		150 min
Percentage van SE:		30%
Herkansbaar:		ja

Formule: SE = 3% SE1 + 10% SE2 + 4% SE3 + 3% SE4 + 25% SE5 + 25% SE6 + 30% SE7

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 t/m SE7 zijn onveranderd.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE2 uit 5V = SE1 uit (4H/5H)

SE2 uit (4H/5H) moet nog gedaan worden

SE3 uit 5V = SE3 uit (4H/5H)

SE3 uit 5V = SE4 uit (4H/5H)

Met betrekking tot deze reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van de 4H SE's.

Vak: Nederlands 5 Havo

Do- me-in	Sub- domein	Onder- delen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE					
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5	SE6
A	A1-A3	1 - 3		x				x		
B		4	x				x			x
C		5	x		uiteenzetting	betoog			beschouwing	
D		6		x		x	x	x	x	
E	E1	7	x							x
	E2	8	x							x
	E3	9	x		x					
F	Oriëntatie op studie en beroep									

Praktische opdracht:	SE1	4h
Onderwerp:	Uiteenzetting literatuurgeschiedenis	
Eindtermen:	C (Schrijfvaardigheid - uiteenzetting) E3 literatuurgeschiedenis	
Uitvoering:	De leerlingen schrijven tijdens de les een uiteenzetting over een periode uit de literatuurgeschiedenis. De geschreven tekst moet op basis van peerfeedback worden herschreven.	
Tijdpad opdracht:	November, twee lessen van 80 minuten	
Inleverdatum opdracht:	In overleg met de docent afhankelijk van de lessen van afname	
Percentage van SE:	5%	
Herkansbaar:	Nee	
Toets:	SE2	4h
Stofaanduiding:	Betoog schrijven. <i>Kern</i> module spelling en formuleren en communicatie	
Eindtermen:	C (Schrijfvaardigheid - betoog) Domein D - argumentatieve vaardigheden (zelf opzetten, schriftelijk)	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	woordenboek	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	5%	
Herkansbaar:	Ja	
Praktische opdracht:	SE3	4h
Onderwerp:	Mondeling betoog	
Eindtermen:	Domein B - mondelinge taalvaardigheid Domein D - argumentatieve vaardigheden (zelf opzetten, mondeling)	
Uitvoering:	De leerlingen houden een kort mondeling betoog tegenover een groep leerlingen.	
Tijdpad opdracht:	mei/juni	
Inleverdatum opdracht:	Volgens afspraak in de lessen.	
Percentage van SE:	10%	
Herkansbaar:	Nee	

Toets:	SE4	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:	Formuleren, argumentatie en tekstanalyse <i>Kern</i> Handboek blz. 56 t/m 67, 102 t/m 109, 156 t/m 159 <i>Examenbundel</i> hoofdstuk theorie	
Eindtermen:	D argumentatieve vaardigheden analyseren en beoordelen Beeldspraak en stijlfiguren herkennen en gebruiken Tekst- en alineaopbouw herkennen en gebruiken	
Wijze van examinering:	Schriftelijk toets	
Hulpmiddelen:	Woordenboek	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	Ja	
Toets:	SE5	periode TW2 9 januari tot en met 21 januari
Stofaanduiding:	Schrijfvaardigheid beschouwing <i>Kern</i> blz. 68 t/m 83, 92 t/m 101	
Eindtermen:	C schrijfvaardigheid beschouwing	
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets	
Hulpmiddelen:	Woordenboek	
Toetsduur:	180 min	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	Ja	
Toets:	SE6	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	Literatuurmondeling <i>Kern</i> : blz. 160 t/m 183 en 8 Nederlandstalige literaire romans, verhalenbundels en/of dichtbundels. Uiterlijk op maandag 2 oktober levert de leerling de literatuurlijst van zijn of haar keuze bij de docent in op het daarvoor bestemde formulier. Heeft een leerling op maandag 30 september 2025 geen literatuurlijst ingeleverd, dan krijgt deze leerling een lijst naar keuze van de docent Nederlands. Op de lijst staan vier titels die in 4 havo zijn gelezen, drie titels die betrekking hebben op hetzelfde thema (hier verder themaboeken genoemd) en een moderne Nederlandse roman die na 1 januari 2021 is verschenen. Tijdens het mondeling houdt de leerling een presentatie over zijn/haar themaboeken van ongeveer 5 minuten. De resterende tijd van het mondeling beantwoordt de leerling vragen over (een selectie van) de door hem of haar gelezen boeken in 4 en 5 havo.	
Eindtermen:	E1 literaire ontwikkeling E2 literaire begrippen	
Wijze van examinering:	Mondelinge toets	
Hulpmiddelen:	Een lijstje met 15 steekwoorden t..b.v. de presentatie	
Toetsduur:	15 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	Nee	

Formule: SE = 5% SE1 + 5% SE2 + 10% SE3 + 25% SE4 + 25% SE5 + 30% SE6

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE1 2022-2023, SE2 = SE2 2022-2023, SE3 = SE3 2022-2023

SE4 (= SE4 2023-2024), SE5 (=SE5 2023-2024) en SE6 (=SE6 2023-2024) zijn onveranderd.

Voor instromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE1 5v/6v 2023-2024 (voor het deel schrijfvaardigheid uiteenzetting),

SE2 = SE2 uit 5v/6v 2023-2024,

SE3 = SE3 uit 5v/6v 2023-2024.

Instromers van 5v/6V moeten tijdens SE3 een literair werk van voor 1880 op hun lijst zetten en vragen over de literatuurgeschiedenis kunnen beantwoorden. Dit werk valt onder het werk van 4 havo.

Met betrekking tot deze reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het 5V cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van het 4H SE.

Vak: Rekenen

Rekenen is afgerond in 4 havo.

Schoolexamencijfer: $SE = 60\% SE1 + 40\% SE2$

Bijzonderheden: geen centraal examen
Het eindcijfer van rekenen telt niet mee voor de bepaling van de uitslag van het examen.

Vak: Scheikunde 5 Havo

Domein	Sub domein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE			
					SE1	SE2	SE3	SE4
A	A1-A15	1-15	x	x	x	x	x	x
B	B1-B5	16-20		x	B1,3	B rest	B zuur/base, redox en energie	B polymeren en duurzaamheid
C	C1-C8	21-28		x		C rest	C zuur/base, redox en energie	C polymeren en duurzaamheid
D	D1-D4	29-32		x	D2	D rest	D zuur/base, redox en energie	D polymeren en duurzaamheid
E	E1-E3	33-35	E2,3	E1		E1	E2	E3
F	F1-F5	36-40	F2,4,5	F1,3			F zuur/base, redox en energie	F rest
G	G1-G5	41-45	G3,4,5	G1,2				G

Praktische opdracht: SE1	
Onderwerp:	Een onderzoeksopdracht zouten.
Eindtermen:	A, B1, B3, D2
Uitvoering:	Tweetallen
Tijdpad opdracht:	Maart
Inleverdatum opdracht:	Uiterlijk vrijdag 17 maart
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Nee

Toets: SE2 periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober	
Stofaanduiding:	Hoofdstukken 1 t/m 6: Scheiden en reageren, Bouwstenen van stoffen, Stoffen en reacties, Moleculaire Stoffen, Zouten en Koolstofchemie.
Eindtermen:	A, B1-5, C1-4, C8, D1, E1, G1.
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	BINAS en rekenmachine
Toetsduur:	120 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	Ja
Toets: SE3 periode TW2 9 januari tot en met 21 januari	
Stofaanduiding:	Hoofdstukken 7 t/m 10 Zuur-/Base reacties, Reactie & energie en Redox,.
Eindtermen:	A, B1, B4, C1-4, 6,7, D1, E2, F1, F3, G2
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	BINAS en rekenmachine
Toetsduur:	120 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	Ja

Toets:	SE4	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:		Hoofdstuk 11 Kunststoffen, Hoofdstuk 12 Chemie van het leven, Hoofdstuk 13 Duurzaam produceren.
Eindtermen:		A, B1, B3-B5, C1, C2, C5, C7, C8, D1, D3, E1, F1-F4, G1-G5
Wijze van examinering:		Schriftelijk
Hulpmiddelen:		BINAS en rekenmachine
Toetsduur:		120 min
Percentage van SE:		30%
Herkansbaar:		Ja

Formule: SE = 10% SE1 + 30% SE2 + 30% SE3 + 30% SE4

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 en SE4 zijn onveranderd, SE2 en SE3 zijn nieuw.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 moet nog gemaakt worden.

Vak: Tekenen 5 havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
A	A1	Beschrijven, onderzoeken en interpreteren vaktheorie		X	x (oudheid tot de 19e eeuw)		x (modernisme t/m hedendaags)		X (kunsten en leven)
	A2	Beschouwen		X	x (oudheid tot de 19e eeuw)		x (modernisme t/m hedendaags)		X (kunsten en leven)
B			X			x (ontwerp opdracht)		X (autonome opdracht)	
C			X			X (ontwerpopdracht)		X (autonome opdracht)	

Toets:	SE1 15 januari - 22 januari
Onderwerp:	Oudheid t/m 19e eeuw
Eindtermen:	A
Uitvoering:	Schriftelijke toets
Tijdpad opdracht:	90 minuten
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Ja

Praktische Opdracht	SE2 5 juni - 12 juni
Onderwerp:	Ontwerp opdracht
Eindtermen:	B & C
Uitvoering:	Vrije keuze. Het praktijk-deel dient op school te worden uitgevoerd. Het werk blijft in het lokaal. Procesdossier mag thuis bewerkt worden.
Tijdpad opdracht:	9 weken
Inleverdatum opdracht:	Afsluiten met een presentatie: 5 juni - 12 juni
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Nee

Toets:	SE3 periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Onderwerp:	Modernisme, postmodernisme, hedendaags
Eindtermen:	Domein A
Uitvoering:	Schriftelijke toets
Hulpmiddelen:	woordenboek
Toetsduur:	120 min
Percentage van SE:	15%
Herkansbaar:	Ja

Praktische opdracht: SE4 periode TW2 9 januari tot en met 21 januari	
Onderwerp:	Autonoom opdracht
Eindtermen:	Domein B & C
Uitvoering:	Digitaal kunstdossier. Fysiek maakproces. Fysiek beeldend eindwerk. Praktijk deel dient op school te worden uitgevoerd. Het werk blijft in het lokaal. Digitaal kunstdossier mag thuis bewerkt worden.
Tijdpad opdracht:	september t/m december
Inleverdatum opdracht:	vrijdag 20 december 2024 (16:30 uur)
Afsluiting:	mondelinge verdediging in TW2
Percentage van SE:	45%
Herkansbaar:	Nee

Toets: SE5 periode TW3 13 maart tot en met 24 maart	
Stofaanduiding:	Syllabus: Kunst en leven
Eindtermen:	A
Wijze van examinering:	Schriftelijk toets
Hulpmiddelen:	woordenboek Nederlands
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	20%
Herkansbaar:	Ja

Formule: SE = 10% SE1 + 10% SE2 + 15% SE3 + 45% SE4 + 20% SE5

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE3 24-25 = SE4 23-24

SE4 24-25 = SE5 23-24

SE5 24-25 = SE6 23-24

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 moet nog gemaakt worden

SE2 = SE2 (2023 - 2024)

Met betrekking tot deze reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van de 4H SE's.

Vak: Wiskunde A 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE 1	SE2	SE3	SE 4	SE5
A*	A1-A3	1-3	x	x	x	x	x	x	x
B	B1-B3	4-6	B3	B1,2	B3				B1,2
C	C1-C5	7-11		x		C4,5			C1,2,3
D		12	x		x				
E	E1-E5	13-17	E5	E1,2,3,4			E1,2,3,4	E5	

*Domein A (vaardigheden) wordt nergens expliciet genoemd, maar komt overal terug.

Toets: SE1	
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H4 Handig Tellen en Getal en Ruimte deel 2: H5 Veranderingen
Eindtermen:	Domein B3: Telproblemen Domein D: verandering
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL
Toetsduur:	90 min
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Ja

Toets: SE2 periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober	
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H3 Lineaire verbanden, Getal en Ruimte deel 3: H9 Exponentiële verbanden
Eindtermen:	Domein C4: Lineaire verbanden Domein C5: Exponentiële verbanden
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	Ja
Toets: SE3 periode TW2 9 januari tot en met 21 januari	
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H2 De statistische cyclus Getal en Ruimte deel 2: H7 Statistiek en beslissingen Getal en Ruimte deel 3: H10 Statistiek gebruiken
Eindtermen:	Domein E1 t/m E4
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL
Toetsduur:	120 min
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	Ja

Praktische opdracht: SE4 periode TW2 9 januari tot en met 21 januari	
Stofaanduiding:	Werken met grote datasets icm domeinen E1 t.m E4 Getal en Ruimte deel 2: H8 Statistiek met de computer Getal en Ruimte deel 3: H10 Statistiek gebruiken
Eindtermen:	Domein E5
Wijze van examinering:	Digitale toets met spreadsheet
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL
Toetsduur:	120 min
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Nee
Toets: SE5 periode TW3 13 maart tot en met 24 maart	
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H1 Tabellen en grafieken Getal en Ruimte deel 2: H6 Rekenregels en formules Getal en Ruimte deel 3: H11 Formules en variabelen
Eindtermen:	Domein B1: Rekenen Domein B2: Algebra Domein C1: tabellen Domein C2: grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden Domein C3: Formules met één of meer variabelen
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	Ja

Formule: SE = 5% SE1 + 30% SE2 + 25% SE3 + 10% SE4 + 30% SE5

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE2 t/m SE5 zijn onveranderd. SE4 moet opnieuw gemaakt worden.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

vanuit 5v: SE1 moet alsnog gemaakt worden.

Vanuit 6v: SE1 moet alsnog gemaakt worden.

Vak: Wiskunde B

Domein	Sub-domein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE		
					SE1	SE2	SE3
A*	A1-A3	1-3	x	x	x	x	x
B	B1	4		x		x	
	B2	5		x	x	x	
	B3	6		x	x		
	B4	7		x			x
C	C1-C2	8-9		x			x
D	D1-D4	10-13	x	x	x		

*Domein A (vaardigheden) wordt nergens expliciet genoemd, maar komt overal terug.

Toets:	SE1	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H2 Veranderingen, H4 Werken met formules, Getal en Ruimte deel 2: H6 De afgeleide functie Getal en Ruimte deel 3: H11 Verbanden en functies	
Eindtermen:	B2, B3, D	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	35%	
Herkansbaar:	Ja	
Toets:	SE2	periode TW2 9 januari tot en met 21 januari
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H1 Formules, grafieken en vergelijkingen Getal en Ruimte deel 2: H5 Machten, exponenten en logaritmen Getal en Ruimte deel 3: H9 Exponentiële formules	
Eindtermen:	B1, B2	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	Ja	
Toets:	SE3	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H3 Hoeken en afstanden, Getal en Ruimte deel 2: H7 Lijnen en cirkels, H8 Goniometrie Getal en Ruimte deel 3: H10 Meetkundige berekeningen	
Eindtermen:	B4, C	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL	
Toetsduur:	150 min	
Percentage van SE:	35%	
Herkansbaar:	Ja	

Formule: SE = 35% SE1 + 30% SE2 + 35% SE3

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: SE1 tm SE3 zijn onveranderd.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen: geen

Domein	Sub-domein	Onderdelen	Moet in SE	Komt voor in SE		
				SE1	SE2	SE3
A*	A1-A3	1-3	x	x	x	x
B	B1 – B9	4 - 9	x		x	
C	C1–C4	10-13	x	x		
D		14	x			x
E	keuzeonderwerp					x

Vak: Wiskunde D

*Domein A (vaardigheden) wordt nergens expliciet genoemd, maar komt overal terug.

Toets:	SE1	periode TW1 18 oktober tot en met 25 oktober
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H2 Oppervlakte en inhoud en H4 Aanzichten en doorsneden Getal en Ruimte deel 2: H6 Vectormeetkunde	
Eindtermen:	Domein C	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	35%	
Herkansbaar:	Ja	
Toets:	SE2	periode TW2 9 januari tot en met 21 januari
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H1 Combinatoriek en H3 Kansrekenen Getal en Ruimte deel 2: H5 Kansverdelingen en H7 De normale verdeling Getal en Ruimte deel 3: H10 Toetsen van Hypothesen	
Eindtermen:	Domein B	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	Ja	
Toets:	SE3	periode TW3 13 maart tot en met 24 maart
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 2: H8 Groeiprocessen Getal en Ruimte deel 3: H9 Afgeleiden en tweede afgeleide, H11 Periodieke functies en H12 Functies met e-machten en natuurlijke logaritmen	
Eindtermen:	Domein D en E	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL	
Toetsduur:	150 min	
Percentage van SE:	35%	
Herkansbaar:	Ja	

Formule: $SE = 35\% SE1 + 30\% SE2 + 35\% SE3$

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE2(2023-2024) en SE2 = SE1 (2023-2024)

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 t/m SE3 zijn nieuw, cijfers uit 5V/6V komen te vervallen.